



90. Yıl Etkinlikleri

90. YILINDA MECLİS BAŞKANLARI BELGESELİ HAZIRLANDI

Meclisin ilk Başkanı Mustafa Kemal Atatürk'ün belgeseliyle başlayacak TRT'deki program kapsamında, görev yaptığı tarih sırasına göre her hafta bir Meclis Başkanının belgeseli gösterilecek.

Meclis Başkanlığını 11 yıl 5 ay boyunca sürdüren Abdülhalik Renda, en fazla süreyle Meclis Başkanlığı yaparken, 2 ay 5 gün süreyle en kısa Meclis Başkanlığını İsmet Sezgin yürüttü.



Abdülhalik Renda

T.B.M.M. Başkanı

(1 Mart 1935 - 5 Ağustos 1946)

TBMM Başkanlığı'nın himayesinde ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin (TOBB) finansmanlığını üstlendiği proje kapsamında Meclisin açılışının 90. yılı nedeniyle 90. Yılında Meclis Başkanlığı belgeseli hazırlandı. TBMM Başkanlığı himayesinde hazırlanan "90. Yılında Meclis Başkanları" adlı belgeselde, şimdiye kadar görev yapmış 24 Meclis Başkanı'nın hayatı ve görev yaptıkları dönemdeki siyasi tarih özetleniyor. TBMM, Genelkurmay Başkanlığı, Basın, Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, TRT ile Anadolu Ajansı'nın arşivinde yer alan fotoğraf, bilgi ve belgelerden faydalanılarak çekilen belgeselde, şimdiye kadar görev yapan 24 Meclis Başkanının hayatı, fotoğrafları, görüntüleri ile görev yaptığı dönemlere ait siyasi gelişmelere yer veriliyor. Hayattaki Meclis Başkanları'nın kendisiyle, yaşamını yitirenlerin varisleriyle yapılan röportajlarının da yer alacağı belgeselde, yakın dönem tarihçileri ile siyasetçilerinin de görüşlerine yer verildi. Metin yazarlığını Gazeteci Avni Özgürel'in yaptığı belgesel, Nisan ayından itibaren TRT'de yayınlanacak. Meclisin ilk Başkanı Mustafa Kemal Atatürk'ün belgeseliyle başlayacak TRT'deki program kapsamında, görev yaptığı tarih sırasına

göre her hafta bir Meclis Başkanının belgeseli gösterilecek. 90. Yılında Meclis Başkanları belgeseli, aynı zamanda 350 sayfalık kitap halinde yayımlanacak.

İlk Başkan Atatürk

Mustafa Kemal Atatürk'ün 90 yıl önce 24 Nisan 1920 tarihinde Meclis Başkanlığına seçilmesinden günümüze kadar 30 kez Meclis Başkanlığı için seçim gerçekleştirildi.

1920'den itibaren ilk kez Cahit Karakaş, 1977-1980 tarihleri arasında 2 kez üst üste Meclis Başkanlığı görevine layık görüldü. Ardından 1983-1987 tarihleri arasında Necmettin Karaduman iki kez üst üste bu göreve seçildi.

Yıldırım Akbulut, (biri 2 ay olmak üzere) 1987-1989 tarihleri arasında 2 kez Meclis Başkanlığı yaptıktan sonra, 1999-2000 döneminde 3. kez Meclis Başkanı oldu. Akbulut, 3 dönem Meclis Başkanı seçilmiş olmasına rağmen, yasama dönemlerinin kısa tamamlanması sonucu 3 yıl 4 ay süreyle Başkanlık görevinde kaldı.

Hüsametdin Cindoruk 1991-1995 tarihleri arasında iki kez üst üste seçilirken, son olarak Bülent Arınç 2002-2007 tarihleri arasında iki kez Meclis Başkanlığı görevinde bulundu.

En Uzun Meclis Başkanlığı Renda'nın

Meclis Başkanlığını 11 yıl 5 ay boyunca sürdüren Abdülhalik Renda, en fazla süreyle Meclis Başkanlığı yaparken, 2 ay 5 gün süreyle en kısa Meclis Başkanlığını İsmet Sezgin yürüttü. Mustafa Kemal Atatürk'ün 3 yıl 6 ay yaptığı Meclis Başkanlığı görevini sürdürenlerin yaklaşık görev süreleri sırasıyla şöyle:

"Ali Fethi Okyar 1 yıl, Kazım Özalp 10 yıl 4 ay, Abdülhalik Renda 11 yıl 5 ay, Kazım Karabekir 1 yıl 5 ay, Ali Fuat Cebesoy 9 ay, Şükrü Saraçoğlu 1,5 yıl, Refik Koraltan 10 yıl, Fuat Sirmen 4 yıl, Ferruh Bozbeyle 5 yıl, Sabit Osman Avcı 3 yıl, Kemal Güven 3 yıl 6 ay, Cahit Karakaş 2 yıl 10 ay, Necmettin Karaduman 4 yıl, Yıldırım Akbulut 3 yıl 4 ay, İsmet Kaya Erdem 2 yıl, Hüsametdin Cindoruk 4 yıl, İsmet Sezgin 2 ay 5 gün, Mustafa Kalemli 1 yıl 8 ay, Hikmet Çetin 1,5 yıl, Ömer İzgi 2 yıl, Bülent Arınç 4 yıl 9 ay, Köksal Toptan 2 yıl."